

МИСТЕЦЬКА ХРОНІКА, ПОДІЇ, ФАКТИ

Виставкова діяльність НАОМА

Мистецькі події, які відбувались в НАОМА упродовж цього навчального року, були позначені різноманітністю форм, змісту, масштабності проєктів, здатних виявляти найсуттєвіші прикмети й ознаки художнього життя сьогодення, стилістику досягнень у професійній мистецькій освіті.

Урочисті збори, що відбулись першого жовтня 2013 року, ознаменували початок нового навчального року. Перед професорами, викладачами, студентами та гостями виступив *ректор НАОМА, професор Андрій Володимирович Чебикін*.

«Свій родовід Академія веде з 1917 року, — зазначив ректор. — Ініціативу відомих українських митців — Василя і Федора Кричевських, Михайла Бойчука, Георгія Нарбута, Миколи Бурачека про створення Української академії мистецтва підтримали державні діячі — Михайло Грушевський і Володимир Винниченко. Вперше в Європі Академія була представлена масштабною художньою виставкою в 1927 році з нагоди 10-ліття вишу. Довелося вистояти важкі роки тоталітаризму (1937–1939), евакуацію Академії до Самарканда під час війни (1941–1943). Але Академія продовжувала існувати.

Нині НАОМА є вищим мистецьким навчальним закладом, відомим і шанованим у світі. Досягнення у навчальній і науковій діяльності, підготовці творчих та науково-педагогічних кадрів, потужний науково-творчий потенціал і велика організаторська роль у розробці важливих напрямків підготовки фахівців визначили її як одного з лідерів серед вищих закладів мистецької освіти в Україні.

У новому навчальному році в Академії здобуватимуть мистецьку освіту 805 студентів, для 150 з них цей рік буде першим; на заочному відділенні навчатиметься 80 студентів, тобто кожний десятий студент в Європі буде навчатися в НАОМА. В Академії, як і раніше, відбуватиметься удосконалення організації навчального процесу, поліпшення матеріальної бази, надаватиметься підтримка творчій ініціативі студентів».

Завершуючи свій виступ, ректор привітав усіх студентів з початком навчального року, побажав успішного навчання й усвідомлення — куди прийшли вчитися і навіщо. «Попереду у нас 100-літній ювілей Академії, і ми маємо його гідно зустріти й розквітнути на повну міць». Разом з деканами факультетів — А. Давидовим, І. Кириченком та М. Русяєвою — ректор А. Чебикін вручив першокурсникам студентські квитки.

У Національній академії мистецтв України 4 жовтня 2013 року відбулось відкриття виставки творів легендарного польського скульптора, автора надгробку Федеріко Фелліні в Італії **Кшиштофа Беднарського** «Привид бродить» за кураторством теоретика мистецтва, який зробив італійських художників зірками сучасної арт-сцени, **Акілле Боніто Оліва**.

Ця подія стала прикладом розвитку міжнародних зв'язків між Україною та Італією. В організації виставки взяли участь: Національна академія мистецтв України, Польський Інститут у Києві, Італійський інститут культури в Україні, Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури.

На виставці були представлені скульптурні теми: «Тотальний портрет Карла Маркса» та «Груповий портрет». Від початку своєї творчості Беднарський коментував скульптурами ситуацію в Польщі та будував метафори для суспільно-політичних поглядів. Маркс у виконанні Беднарського підлягає постійній реінтерпретації залежно від культурного, суспільного й політичного середовища.

На відкритті виставки були присутні та виступили: Акілле Боніто Оліва, Кшиштоф Беднарський, президент НАМ України Андрій Чебикін, директор Інституту проблем сучасного мистецтва Віктор Сидоренко, головний учений секретар НАМ України Микола Яковлев, проректор НАОМА Остап Ковальчук, директор Італійського інституту культури в Україні Франко Баллоні, Посол Італії Фабріціо, заступник директора Польського інституту Анна Лазар.

В актовому залі відбулась лекція «Мистецтво як форма опору» Акілле Боніто Оліви та коментар до лекції «Тотальний портрет Карла Маркса» Кшиштофа Беднарського.

17 жовтня відкрилась **виставка — творчий звіт асистентів-стажистів НАОМА** під головуванням проректора з наукової частини О. В. Ковальчука. У виставкових залах були представлені живописні полотна, графіка, дизайн, скульптура, сценографія та кіносценографія, відреставровані твори мистецтва.

Відбулось обговорення творів, в якому взяли участь як викладачі Академії, так і її випускники — асистенти й стажисти.

Василь Гурін, професор. Представлені роботи на виставці мають бути цікавіші, новіші, ніж дипломна робота. Не можу сказати, що тут показані краші твори, ніж ті, з якими дипломанти виходили на захист. Необхідне спілкування з професором, керівником дипломної роботи. Коли ми були в асистентурі, до нас приїздили В. Григор'єв, М. Дерегус, В. Бородай і ми спілкувались з ними. Сьогодні складний час, розмаїття течій у мистецтві, і кожен має обрати свій шлях. Головне у мистецтві — любов, а форму треба шукати, вдосконалювати її. Співайте свої пісні, обирайте свій репертуар. Аспірантура дає такі можливості.

Сергій Скрипичин, асистент-стажист. Завдання цієї виставки в тому, щоб показати пошук, експеримент, становлення художника. На моє переконання, треба вдосконалювати пластичну мову, але при цьому зберегти традиції школи.

Михайло Гуйда, професор. У мистецтві є реалізм і авангард. Необхідно підвищувати свою майстерність, бути ширим і відвертим у творчості, постійно

рухатись вперед. Працюючи самостійно, на третій рік маєте вийти з такою картиною, щоб про неї заговорили.

Піскунов, асистент-стажист. Експериментування — важлива річ. Але традицію, яку має академія, треба зберігати. Спілкування з педагогами, з майстрами, які вже сьогодні є класиками, потрібне, аби забезпечити спадкоємність досвіду. Необхідно орієнтуватись в світі, читати книжки, відвідувати оперу, слухати музику. Важливо усвідомити, що ти хочеш, щоб були індивідуальністю, неповторною особистістю.

Галина Галинська, професор. Спілкування з носіями інформації необхідне. Художники мають постійно бути в середовищі, треба піднятися на інший рівень. Як свого часу це зробив Василь Перевальський, створивши серію «Українські пісні», які не були сприйняті владою, чи Тетяна Яблонська. Особиста криза може бути — вона дає поштовх. Художник — це характер, що долає кризу. Він має все бачити, сприймати, пропускати через себе, знайти внутрішню опору і зробити прорив. Спілкування з викладачами дає кроки поступу. Час асистентури-стажування важливий для вас: ви формуєтесь як особистості і складається ваша доля.

Святослав Брахов, асистент-стажист. Нині з авангардом і реалізмом кризова ситуація. Втрачається тісний зв'язок з дійсністю на ідейному рівні. Відчувається односторонній погляд художника на дійсність, нерішучість в активному сприйнятті дійсності. Імітація — на полотні нічого немає. І думаєш — чи ти нічого не бачиш, чи художник. Нонконформізм — раніше це була громадянська позиція. Де вона сьогодні? Вочевидь, проблема в цьому.

Микола Компанець, професор. Під час асистентури-стажування формується художник, його світогляд, шліфується майстерність. На цій виставці яскравої особистості поки що не намічається.

Катерина Кудрявцева, асистент-стажист. Школа починалась з М. Мурашка, Ф. Кричевського, у своїй творчості вони орієнтувались на традиції народу. Сучасний художник про-своєму сприймає життя і важливо, як він скаже своє слово мовою живопису. Школа дала нам професіоналізм, тому забути і пере-креслити традиції неможливо. Твори класиків вражають свіжістю і водночас спираються на традиції.

Ольга Горбаченко, асистент-стажист. Життя — це випробування, долання перешкод. Нам жити своїм життям, але повертатись до своєї школи. Для мене щастя повернутись до академії і подивитися на свої роботи в контексті школи.

Феодосій Гуменюк, професор. Дотягніться у своїх творах до філософських роздумів. Дбайте про національні ознаки у мистецтві. Нещодавно у Кембриджі відкрили виставку, присвячену творчості Тараса Шевченка. І вона вже не українська. Необхідно писати нашу історію, жити національними пошуками.

Василь Перевальський, професор. Важливо орієнтуватись на національну форму, вивчати народне мистецтво, сприймати його через сучасність. У наш час ми вивчали національне мистецтво, а також твори Пікассо, Леже, Брака, а

нас звинувачували у націоналізмі й формалізмі. Тепер ви вільні. Нехай кожен прислухається до себе — хто ти, який твій рід, яка твоя система мислення.

Микола Стороженко, професор. Сьогодні ми говоримо про роль мистецтва і художника на планеті. Художник як шаман племені у первісному суспільстві — без нього неможливе життя на землі. Духовність творця тримає планету. Мистецтво має бути ритуальним, своєрідним молінням. Таким, як у Леонардо, Врубеля, врешті, Лютера — містика, який перевернув свідомість людей. Якщо мистецтво інше — це кон'юнктура. Ви маєте школу, майстерність. Важливо усвідомити свою роль художника у суспільстві, відчутти сучасність.

Обговорення творів, представлених на виставці асистентами-стажистами Академії, завершилось дискусією, яка спонукає до роздумів, серйозного пошуку шляхів у мистецтві, осмислення місії художника у сучасному світі.

В Академії 22 жовтня відбувся **захист творчих робіт асистентів-стажистів**. Вченою радою НАОМА під головуванням професора М. І. Яковлева були розглянуті й оцінені представлені такі твори й наукові матеріали: Д. Просветов — Графічна серія «Сакартвело» (кафедра графічних мистецтв, навчально-творча майстерня вільної графіки професора М. І. Компанця); О. Грищенко — Книжковий проект «Сталінка» по однойменному роману Олеся Ульяненка (кафедра графічних мистецтв, навчально-творча майстерня професора Г. І. Галинської); К. Кудрявцева — «Свято Івана Купала» (кафедра живопису та композиції, навчально-творча майстерня станкового живопису професора Т. М. Голембієвської); М. Кравцов — «Земля» (кафедра живопису та композиції, навчально-творча майстерня станкового живопису професора Т. М. Голембієвської); В. Андріанов — Пам'ятник Т. Г. Шевченку для м. Вільнюс (Литва, кафедра скульптури, навчально-творча майстерня професора В. А. Чепелика); Я. Власюк (керівник — кандидат мистецтвознавства, доцент Коренюк Ю. А.) — «Техніко-технологічні властивості та художні прийоми монументального настінного живопису» (кафедра техніки та реставрації творів мистецтва); Д. Виговський — «Графічна формалізація природного об'єкта» (кафедра дизайну, навчально-творча майстерня професора В. К. Шості).

На кафедрі живопису та композиції НАОМА експонувалась **виставка творів** народного художника України, професора **Віктора Григоровича Пузиркова** з нагоди 95-річчя від дня народження. Студенти мали можливість ознайомитись з етюдами та ескізами видатного майстра академічної школи реалістичного живопису, педагога з багаторічним стажем.

На зустрічі, присвяченій пам'яті Віктора Пузиркова, колеги — художники і педагоги — гідно оцінили значний доробок художника, його учні поділились спогадами про роль В. Пузиркова в їхній подальшій творчій діяльності. У кожному виступі лунали слова подяки вчителів за цінні настанови, вимогливість і водночас уважне ставлення до своїх студентів.

Прозвучали й щирі слова подяки дружині Віктора Пузиркова — Маї Олександрівні, яка постійно дбає про увічнення пам'яті художника, збереження й

представлення його творчого доробку на художніх виставках, в публікаціях та книгах.

26 листопада 2013 року в НАОМА відбулось відкриття виставки «**KYIV AIR — перша київська резиденція для молодих художників**», що являє собою експериментальний проект, спрямований на пошук актуальних форм підтримки та освіти молодих художників в Україні. На практиці все це означає, що резиденція «KYIV AIR» стала спробою уявити іншу художню освіту і відповідно—іншу художню практику.

В експозиції виставки були представлені проекти: «Обрані»(змішана техніка) К. Бучацької, «Практична робота» (змішана техніка) Є. Самборського, «Стіна» (гончарна маса, емаль, текст) Д. Кравця; «Софія Київська» (відео) Т.Войтович, Д. Кравця, М. Алексеєнка; І.-К. Яковини; «Родимки» (відео) І.-К. Яковини; «Очікування» М. Алексеєнка, «Кьокпа» (перформанс) Т. Войтович; «Мрія» (змішана техніка) Д. Іванова.

У рамках цього заходу відбулися екскурсії, зустрічі з художниками і організаторами резиденції, асамблея для студентів.

15 листопада 2013 року проведено щорічний конкурс вшанування пам'яті видатного українського художника **Віктора Шаталіна**, в якому взяли участь 56 студентів різних курсів факультету образотворчого мистецтва (спеціальність «Живопис»). На розгляд було представлено 90 творів. Згідно з «Положенням про премію ім. Віктора Васильовича Шаталіна» конкурсна комісія визначила переможцем за кращий живописний твір (за рішенням журі): В. Лисяк (творча робота «Ніна Сімон», III курс, спеціальність «Живопис»); а також заохочувальною премією було нагороджено (за рішенням студентської громади) Д. Ковалю (творча робота «Всесвіт», IV курс, спеціальність «Живопис»).

У Національному музеї літератури 19 грудня 2013 року за ініціативи Посольства Республіки Киргизстан в Україні, Національної спілки художників України, Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури відкрилась **художня виставка, присвячена 85-річчю** від дня народження видатного киргизького письменника **Чингіза Айтматова**. Нині його ім'я належить до світової культури, бо творчість письменника — це філософське осмислення загальнолюдських ідеалів. «Що б я не писав, які б герої, образи, сюжети не виникали переді мною в процесі творчості, все це продиктоване моєю вірою в торжество людського духу, розуму, вірою в те, що людина зобов'язана перетворити морально-духовну енергію в енергію активного вибору, історичного оптимізму, миру, тоді вона перемає». Ці слова визначають позицію Чингіза Айтматова — громадянина, письменника, дипломата, політика.

В експозиції виставки були представлені твори таких відомих українських художників, як Андрій Чебикін — «Пелюстки Байконура» (Посвята Ч. Айтматову) та «Земля» з циклу «Планети», виконану в 1976 році під враженням від твору Айтматова «И долше века длится день»; Василь Перевальський — «Портрет Ч. Айтматова», виконаний в техніці гравюри; Микола Титов, Костянтин Чернявський і Микола Кочубей — живописні полотна й графічні аркуші з від-

творенням фантастичної природи Киргизстану; Остап Ковальчук — «Портрет Ч. Айтматова», триптих «Киргизія»).

Студенти О. Ступак і Г. Шевельова виставили живописні твори, безпосередньо написані на пленері під час творчої поїздки до Киргизстану, яка відбулася завдяки сприянню Посольства Киргизької Республіки в Україні. Їхній колега фотохудожник О. Дрегало показав фотографії з панорамними пейзажами та сценами із життя людей цієї дивовижної країни. Студенти та асистенти-стажисти графічного факультету Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури під керівництвом завідувача кафедри графічних мистецтв Василя Перевальського виконали і подали на виставку низку ілюстрацій до творів Чингіза Айтматова. Ознайомленню з творами Чингіза Айтматова сприяла зустріч, проведена Послом Киргизької Республіки Улукбеком Чіналієвим зі студентами і викладачами академії та найменшими учасниками цієї виставки — студентами Київської дитячої Академії мистецтв. Ректор цієї академії, академік НАМУ, народний артист України, професор Михайло Чембержі приділив багато уваги підготовці учнів до цієї виставки.

На відкритті виставки були присутні і виступили: Посол Киргизької Республіки Улукбек Чіналієв, ректор НАОМА А. Чебікін, ректор Київської дитячої академії мистецтв М. Чембержі, директор Національного музею літератури Г. Сорока, професор В. Перевальський, проректор академії О. Ковальчук, відповідальний секретар НСХУ К. Чернявський, режисер В. Шкурін.

У листопаді **Всеукраїнська художня виставка, присвячена 85-річчю від дня народження Чингіза Айтматова**, експонувалась у Центральному будинку художника НСХ України.

До святкування 200-річчя від дня народження духовного провідника українського народу Тараса Шевченка у Національному університеті «Києво-Могилянська академія», Культурно-мистецькому центрі, галереї мистецтв ім. Олени Замостян 5 березня 2014 року експонувалась **виставка плакатів «Знаходимо в собі Шевченка»** студентів майстерні графічного дизайну НАОМА на чолі з професором В. К. Шостоєю, яка стала професійним внеском у спільну справу й торкалась кожного українця. Це питання мови, історії, культури, моралі, національної свідомості, незалежності, соборності, дискримінації, шовіністичних утисків, окупації, геноциду.

В експозиції було представлено понад тридцять творів — плакатів, виконаних студентами за останні 5 років, кожен з них за образно-пластичним рішенням та ідейним спрямуванням став молодечим щирим й відвертим відгуком на полум'яні поезії Тараса Шевченка, зразком особистої позиції у конкретний час. Чимало плакатів вже відомі широкій громадськості в Україні і поза її межами, а їхні автори є лауреатами всеукраїнських («Голодомор в Україні 1932–1933 років», «Українська мова — твого життя основа») і міжнародних конкурсів. Порушуючи гострі теми, студенти рухаються до Шевченка в собі, обирають свій шлях у напрямку до нього.

Промовисті назви творів акцентували увагу на тих ідеях-думках, якими хотіли поділитися автори з глядачем: «Господи, для кого це поле засіяне...» (Т. Мельник); «Поїдеш далеко, побачиш багато, задивишся, зажуришся, — згадай мене, брате!» (А. Лінкар); «І оживе добра слава, Слава України» (Ян Басюань); «А чистою кров'ю ота земля напоена...» (Д. Стадниченко); «Щедрі жнива 1933» (О. Неправда); «Уже народ — одна суцільна рана» (І. Рудь); «Вивчи мамину мову!» (С. Міхеєнко); «Фестиваль повстанської пісні» (М. Біленька); «Фестиваль козацької пісні» (Д. Ковтун).

Основний заклик експозиції виставки був побудований в образі шляху:

«Читаймо Шевченка, знаходьмо в собі Шевченка, звертаймось до нього! Діймо! Будьмо більш принциповими. Пам'ятаймо про наслідки байдужості та бездіяльності. Завтра відбувається сьогодні».

У відкритті виставки взяли участь: Андрій Чебикін, Віталій Шостя, Володимир Чуприна, Світлана Кошкіна, Алла Сорочан, Олена Нікуліна, Вадим Кліщ, Марія Кінович — куратор проекту.

13 березня 2014 року в актовому залі НАОМА відбулась **Всеукраїнська науково-практична конференція «Мистецька спадщина Тараса Шевченка. Проблеми і перспективи вивчення»**, присвячена 200-річчю від дня народження Тараса Шевченка. Відкрив конференцію Андрій Чебикін, ректор НАОМА, професор, дійсний член НАМ України. На пленарному засіданні конференції з доповідями виступили професори Академії: «Мій Шевченків «Кобзар» Микола Сторожено; «Шевченківські роковини: мої спостереження» Людмила Міляєва; «Тарас Шевченко в творчості «бойчуків» Людмила Соколюк (професор ХДАДМ); «Ілюстратори «Кобзаря» другої половини ХХ століття» Василь Перевальський; «Філософські мотиви у творчості Т. Шевченка» Микола Кисельов; «Шевченко на засланні» у світлі національно-мистецьких засад розвитку творчості К. Устияновича» Олександр Федорук.

На засіданнях секцій («Світ Шевченка в ракурсі міждисциплінарних проблем» і «Тарас Шевченко та українське мистецтво») виступили науковці і дослідники творчості Тараса Шевченка.

У підведенні підсумків роботи конференції взяли участь: А. Чебикін, О. Ковальчук, О. Федорук, М. Кисельов, М. Сторожено, В. Перевальський, Л. Соколюк, В. Петрашик.

У виставковій залі академії експонувалася **виставка творів доцента кафедри вільної графіки Віктора Кириченка**.

Віктор Кириченко — сучасний український графік, живописець, педагог. Його творчість — як своєрідний відгук на життєві колізії — сповнена енергії руху, дії. Фігуративні й нефігуративні графічні роботи майстра демонструють своєрідну манеру письма та особливості художньої мови — фарба, пляма, штрих, лінія, фактура. Остання серія його робіт присвячена рідному місту Києву («Київ з піднебесся»).

В Інституті проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України експонувалася **художня виставка «Андрій Чебикін і школа»**.

Ім'я Андрія Володимировича Чебикіна відоме й шановане в Україні і світі. З 1985 року він очолює майстерню вільної графіки в НАОМА. Втілення художніх задумів у власних творах митець постійно поєднує із викладанням в академічній майстерні, через яку пройшло близько 300 учнів. Він навчає через себе, через свою потужну енергію, набутий досвід і збережену свіжість сприйняття. Діапазон тем, ідей, графічних технік у творчості художників, які вийшли з майстерні, дуже широкий.

В експозиції були представлені твори Андрія Чебикіна та його учнів: Миколи Кочубея, Івана Кириченка, Віктора Кириченка, Миколи Журавля, Юрія Пшеничного, Оксани Стратійчук, Людмили Бруевич, Адріано Сото, Олексія Чебикіна, Ксенії Ходаковської, Кристини Юн, Івана Григор'єва, Володимира Чебикіна, Оксани Кірпенко, Юлії Майстренко-Вакуленко, Надії Михайлицької, Тараса Ковача, Сергія Сабакаря, Вячеслава Снісаренка, Андрія Левицького, Володимира Вакуленка, Влади Наконечної, Анни Миронової, Катерини Бруевич, Миколи Кравця, Олександра Жулинського, Валерія Козуба, Анни Надуди.

Учні Андрія Чебикіна вже стали відомими художниками як в Україні, так і далеко поза її межами. Дехто з них, як Іван Кириченко, Віктор Кириченко, Микола Кочубей, Оксана Стратійчук, Юрій Пшеничний, В'ячеслав Снісаренко, Юлія Майстренко-Вакуленко, Тарас Ковач викладають і передають свій досвід студентам. У безперервності естафети мистецтвом виховується постійний потяг до нього.

Виставка засвідчила, якими різними, яскраво особистісними є вихованці майстерні А. Чебикіна. Вони працюють у графіці, живопису, відео-арті, створюють об'єкти та інсталяції, розробляють художні проекти. Водночас усі їхні мистецькі поривання спираються на надійну основу — знання та уміння, отримані в академічній навчально-творчій майстерні.

Школа Андрія Чебикіна — школа високого професіоналізму і вільної творчості. А крім того, може найголовніше, школа внутрішньої свободи і духовної шляхетності.

До виставки було видано каталог, в якому представлено далеко не всіх випускників майстерні, але відбір є показовим і дозволяє зробити висновки про дуже високий шабель спільної творчої праці майстра та учнів.

У травні відбувся **конкурс** вшанування пам'яті видатного українського художника **Віктора Пузиркова**. На конкурс було представлено 42 твори живопису 42 учасників. Конкурсна комісія на чолі з ректором академії Андрієм Чебикіним визначила переможців. Ними стали І. Балтазюк (II курс, живопис) та А. Баєва (II курс, живопис). Заохочувальною премією нагороджено О. Антонюка (II курс, живопис). Студенти — переможці конкурсу отримали також сертифікати на проживання упродовж двох тижнів у готелі-курорті «Водоспад» (м. Яремча, Івано-Франківщина).

Під головуванням ректора Академії Андрія Чебикіна відбулось підведення підсумків **конкурсу Костянтина Єлеви**. Перше місце посіла О. Вінницька, друге — С. Логінов, третє місце — А. Комарова.

17 червня відбулась презентація книги Людмили Данилівни Соколюк «Михайло Бойчук та його школа» (Харків, видавець Савчук О. О., 2014, 386 с., 488 іл.).

Монографія є першим глибоким і докладним дослідженням творчості М. Бойчука та представників його школи як одного з найяскравіших явищ українського «розстріляного Відродження». Універсальна система монументалізму і нові педагогічні принципи, створені Бойчуком, розглядаються у найтіснішому зв'язку з мистецькою проблематикою доби, історико-культурними і політичними подіями в Україні з кінця XIX ст. і до знищення бойчукізму в 1937 році.

Виявляється місце і значення Бойчука у розвитку національної художньої культури як в Україні, так і поза її межами. Проаналізовані в контексті європейської синхронності твори Бойчука і його учнів супроводжуються відповідними переліками із зазначенням місцезнаходження з метою уникнення подальшої плутанини, що з'явилась у низці сучасних публікацій.

Книга розрахована на фахівців і всіх тих, хто цікавиться образотворчим мистецтвом.

Це явище «надто видатне в українському мистецтві». Так оцінював М. Бойчука і створену ним школу в 1929 році видатний діяч української культури Дмитро Антонович. Самі бойчукісти розглядали школу М. Бойчука як школу «українського монументалізму», а не просто монументального малярства. Бойчук розробив універсальну систему, принципи якої можна було застосувати у різних формах мистецтва.

Мета цієї книги якомога правдивіше висвітлити творчі шукання і справжні прагнення засновника школи «українського монументалізму» М. Бойчука, усунути численні неточності і помилки, легенди і домисли, що фігурують у багатьох публікаціях, присвячених йому. У книзі звучать слова вдячності співробітникам численних музеїв, архівів за надану допомогу, консультації та користування матеріалами архівних сховищ.

Книга має такі розділи (1–6): Михайло Бойчук та його шлях до створення своєї школи. Школа неовізантизму Михайла Бойчука. Від неовізантизму до бойчукізму. Бойчукісти як школа «українського монументалізму». Школи учнів Михайла Бойчука. Знищення бойчукізму.

«Чудові ескізи тарілей створив в 1920-ті роки художник О. Саєнко. І хоч він не був прямим учнем М. Бойчука, а вчився в Українській академії мистецтва у В. Кричевського, в його творах досить помітний зв'язок зі стилістикою бойчукістів» — зазначає, зокрема, Л. Соколюк (с. 137; декоративна таріль, ескіз, 1920, с. 302).

«Я ставив і ставлю перед собою настільки складні і відповідальні проблеми мистецтва, що їх реалізувати може і не пощастить мені особисто чи тим, що училися в мене, і що може зреалізують нові покоління художників» — писав Михайло Бойчук.

27 червня 2014 року відбувся **прилюдний захист** дипломного твору «Григорій Вєрьовка» студента кафедри скульптури НАОМА Дмитра Кропиви, на яко-

му з концертною програмою виступив Національний заслужений академічний народний хор України ім. Г. Г. Верьовки під керівництвом Героя України, академіка НАМУ Анатолія Тимофійовича Авдієвського.

У виставковій залі НАОМА 3 липня 2014 року відбулась **лекція Кріса Хердела** (Чеська Республіка) «Мистецтво та економіка: Роль візуального мистецтва в європейській економіці».

Кріс Хердел закінчив Університет у Дармштадті (Німеччина) за напрямком архітектури та екології. Був запрошений викладати у Празькому Технічному університеті, Ліберецькому Технічному Університеті (Чехія). Останнім часом працює як художник і фотограф. Вільний лектор з європейської іконографії та провідний активіст проекту «Культура» — платформи, котра займається розвитком європейської культури.

Наприкінці навчального року відбулися **захисти дипломних робіт** випускників академії. Першими на розгляд дипломних проектів вийшли випускники факультету архітектури, які під керівництвом професорів Л. Скорик, Л. Прибеги, Д. Антонюка, А. Давидова довели, що вони чітко усвідомлюють вимоги сучасного містобудування — творення архітектурно-художнього образу. Випускники факультету «Образотворче мистецтво» за спеціалізаціями станковий живопис, монументальний живопис, сценографія та кіносценографія, графіка (вільна), графіка (оформлення та ілюстрація книги), графічний дизайн, станкова і монументальна скульптура представили дипломні роботи, які дають уявлення не лише про творчо-педагогічні засади та науково-методологічні основи підготовки мистецьких кадрів, а й про високий рівень досягнень, цілком у контексті розвитку європейського і світового мистецтва. Успішним був захист дипломних робіт на факультеті теорії та історії мистецтва й майстерні реставрації творів мистецтва. У цьому році закінчили академію 156 випускників (в тому числі п'ять іноземних студентів), із них магістрів — 67, спеціалістів — 89.

Виставкова діяльність Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури засвідчила високий мистецький рівень презентованих творів, активну й плідну творчо-педагогічну працю професорсько-викладацького колективу академії.

Ювілейні художні виставки

Заклик до дії

У виставкових залах НАОМА у лютому 2014 року експонувалась виставка творів педагогів, випускників та студентів майстерні пейзажного живопису. Від 1993 року майстерню незмінно очолює **професор Академії Василь Іванович Забашта**.

Основою творчо-методичних засад майстерні є пошук шляхів відродження національного мистецтва, прагнення поєднати досягнення світової мистець-

кої науки з принципами індивідуального творчого становлення студента на професійній основі.

Сучасні тенденції в образотворчому процесі майстерні визначають широкий спектр можливостей молодих художників виявити себе також в тематичній картині, портреті, натюрморті. У навчально-творчій майстерні пейзажного живопису разом з професором В. Забаштою працюють заслужений художник України, доцент І. Мельничук та старший викладач О. Храпачов.

В експозиції виставки було представлено живописні полотна керівника майстерні професора Василя Забашти, які слугують для творчої молоді чудовим повчальним прикладом невинного пошуку, мистецьких досягнень, патріотичного духу й національного самовизначення. Майже всі твори Маєстро датовані 2010–2013 роками. Серед них — «Пора» (Пробуджений Мамай), «Дума про Морозенка. Микола Лисенко і Гнат Хоткевич», «Заповіт». Вони стали знаковими у творчості художника й одразу ж відомими у творчості, завдяки масштабним образним узагальненням, активній громадянській позиції, заклику до дії, до високої напруги інтелекту й праці душі.

Гармонійне пластично-образне творення, яскраве колористичне втілення почувань художника характерні й для його портретної серії («За роботою. Портрет Галини», «Жданко», «Полудневий відпочинок»), краєвидів («Сонце над Россю», «Моє вікно в зимовий світ», «Доля хати, що скраю») та натюрмортів («Спомини про літо», «Айстри серед ночі»).

Дипломні роботи випускників майстерні, виставлені поруч з полотнами Маєстро, переконливо засвідчили успішне засвоєння випускниками майстерні основних засад школи колористичного живопису (І. Мельничук. Вінчання, 1996; М. Гончаренко. Вечір, 2008; Цяо Гуа Нью. Академія навесні, 2009; А. Яковенко. Великдень, 2011; А. Чеботару. Весна в Інкермані, 2013). У студентських роботах, досить широко показаних на виставці, відчувалось розуміння вимог майстерні щодо теми твору, композиційного та колористичного вирішення.

На відкритті виступив *ректор Академії А. Чебикін*, який високо оцінив досягнення Вчителя-педагога, професора В. Забашти, його вірність традиціям і послідовність на шляху впровадження новітніх навчально-методичних програм у навчальному процесі, становлення школи пейзажного живопису.

Ростислав Забашта, мистецтвознавець, передав вітання всім присутнім, випускникам майстерні, студентам від батька, зачитав його листа: «В майстерні методично проводяться заняття за законами кольорознавства, щоб кожна робота студента засвітилась кольором, вивчається специфіка національного живопису, його вальорність, в дипломних роботах піднімаються важливі теми, гартується український дух. Творчі методологічні засади у навчальному процесі постійно вдосконалюються. Дякую всім, хто посприяв організації цієї виставки. Хай нам всім буде добре!»

Анатолій Зорко, заслужений художник України, доцент. Ще в 1970-ті роки я вчився в мистецькій студії Василя Івановича Забашти. Там панувала творча

атмосфера, ми писали чудові натюрморти, поставлені вчителем. Знайомились з мистецтвом М. Бурачека, Ерделі, із закарпатською колористичною школою. У Василя Івановича в Академії вчилися М. Романишин, В. Гурін, Т. Голембієвська, я, І. Мельничук, О. Морозова.

Вітаю чудову ідею презентації творчих здобутків майстерні, з якими можуть ознайомитись студенти Академії.

Остан Ковальчук, проректор з наукової роботи Академії. Показово, що тема України Василя Забашту хвилювала ще на початку творчого шляху. У фондах Академії зберігається дипломна робота «Микола Лисенко», виконана на рівні вимог тих часів, й сьогодні ця тема звучить у творчості майстра. Чи залишилися вчителі тих часів у мистецтві? Не всі. А професор Забашта продовжує наставляти на путь істинний нові покоління художників.

Микола Стороженко, академік, професор. У творах Н. Пуссена, К. Коро висока, одухотворена реальність переростає в міф, потребує узагальнення. Пейзаж стає основою фігуративного мистецтва, де тон, колір творять гармонію цілого. У Шевченківських пейзажах, диву даєшся, відчутна присутність людської душі, зокрема, в серії, присвяченій Києву. Можна згадати й акварелі Рафаеля, де фігуративне мистецтво й пейзаж поєднані органічно.

Василь Іванович — щира, чесна, з чистою душею людина. Всім серцем сприймає мистецтво. А скільки часу витратив на те, щоб майстерня жила! Нині пуссенівська роль пейзажу вилетіла у велику школу академії. Пейзаж є різновидом фігуративного мистецтва для реалістичної школи академії.

Лицарство в мистецтві має бути! Провідникам мистецтва низько вклоняємось!

Георг Мельничук, заслужений художник України. Криницю, яку відкрили в Академії в 1918 році М. Бурачек і А. Маневич, ми в майстерні пейзажного живопису з 1996 року продовжуємо й розвиваємо. Дотримуємось постулатів І. Штільмана і В. Костецького. Основне завдання школи пейзажного живопису — підтримати все те, що започатковане М. Бурачком і А. Маневичем, зберегти принципи кольорового живопису, створити школу кольорового живопису.

На виставці майстерні пейзажного живопису **відбувся семінар — круглий стіл — зустріч з професором Василем Івановичем Забаштою.**

У своєму виступі-зверненні до учасників круглого столу професор зазначив: «Шановні друзі! Художня виставка майстерні пейзажного живопису незвична, проблематична, потребує аналітичної оцінки. Я дуже задоволений тим, що в експозиції чимало якісних і професійних творів моїх колег і студентів. Це справжні майстри, у творах яких світиться радість життя і образ України, відчувається розуміння місії художника у суспільстві. Мазок у їхніх творах пастозний, тонкий, де з'єднуються вальори кольорів, форму не тругь — форму ліплять. Існує світло, радість, гармонія кольорів — досягти цього є нелегкою справою. Пейзажний живопис — це життя».

Георг Мельничук, заступник керівника майстерні пейзажного живопису, доцент. Орієнтуючись на засновників пейзажного напрямку в образотвор-

чому мистецтві — професорів Академії перших років її існування М. Бурачка і А. Маневича, засадничі педагогічні й творчі принципи Г. Світлицького, С. Світославського, О. Богомазова, В. Костецького, І. Штільмана, у майстерні успішно розвиваються традиції на основі вивчення законів гармонії, коли живопис є живописом, коли в ньому існують відверті почуття, коли «священний вогонь переходить у полум'я» (А. Маневич).

Крім завдань професійного характеру, велика увага звертається на формування у студентів світогляду і патріотичних поглядів у мистецтві. Можна сказати, лише в такій єдності відбувається становлення художника — творця і громадянина.

Остан Ковальчук, проректор з наукової роботи Академії. Ігор Мельничук почав цікаву тему — в історичному аспекті розглянув становлення школи пейзажного живопису, яка розвивалась у контексті світового мистецтва. Дійсно, живопис — це експресія, переживання, почуття. Багато було суперечок щодо розвитку мистецтва, експресивного сприйняття світу. І лише час довів: коли існують живі емоції — такий живопис вічний.

Анатолій Зорко, доцент. Талановита й мудра людина — Василь Іванович Забашта. Навчився у нього будувати композицію, поєднувати в одній плямі теплі й холодні кольори. У студії вчитель ставив чудові кольорові постановки при освітленні й хотілось працювати, аби відкрити щось нове. Василь Іванович познайомив з творчістю художників, що входили до об'єднання «Бубновий валет», з Кандинським, Фальком, Гончаровим, В. Івановим, Коровіним і Архіповим. Все це дало потужний поштовх до розуміння мистецтва, до творчості.

Майстерня пейзажного живопису розвивається у вірному напрямку, В. І. Забашта виховав достойного наступника І. Мельничука і є впевненість у подальшому поступу майстерні.

Андрій Сидоренко, випускник майстерні, художник. Авангардні течії у мистецтві, які пов'язані з такими іменами, як В. Татлін, П. Голуб'ятников, К. Малевич, група бойчуків, розписи яких збереглися в Академії, мають розвиватись, підніматись на рівень дискусії. У майстерні мають право на існування не лише класичні, а й авангардні традиції, творчі принципи, які були закладені в 20-ті роки ХХ століття. Успіхів і довгих років існування майстерні пейзажного живопису!

Василь Забашта, керівник майстерні пейзажного живопису, професор.

Будьте зі своїм народом, вивчайте історію, бережіть її. Дійте так, як Делакруа під час Французької революції. У його творіві «Свобода на барикадах» в центрі сам автор відстоює свободу свого народу. У нього можна вчитися. Відзначайте події, щоб вони найдовше запам'ятовувались. Не шкодуйте часу і сил, це важливо на нашу перспективу. Дай, Боже, Україна стане українською!

Я завдячую Андрієві Чебікіну, який у свій час підтримав створення майстерні пейзажного живопису, і всім, хто підтримав ідею організації цієї виставки.

Остан Ковальчук, проректор Академії. Знайте, хто підтримав ідею організації виставки, приходьте на зустрічі з видатними Майстрами.

Василію Івановичу, будьте вічними у цьому світі!

«Передчуття Голгофи» Миколи Стороженка

У виставковій залі Національної академії мистецтв України 29 жовтня 2013 року було презентовано масштабне монументальне полотно «**Передчуття Голгофи**», створене академіком НАМУ, народним художником України, професором Миколою Андрійовичем Стороженком до 85-річчя від дня народження.

«Це підсумок мого життя, — заявив у своєму виступі автор живописної картини. — Ми маємо бути відповідальними за планету, на якій ми живемо. Планета стомилась від наших дій, її треба лікувати. Кожний з нас має запалити свічку і освічувати нею все навколо. І вся планета буде освітлена. Лише теплом і світлом можна її врятувати. Мій твір — це літургія по паралелі і офіра — по меридіану. Він побудований на зіставленні холодного й гарячого. Енергетика розійшлась по периферії. Твір національний і сучасний, промовляє до кожного з нас. Месія буде, Воскресіння після Голгофи буде!»

Доктор мистецтвознавства, доктор філософії і доктор богословських наук професор Дмитро Степовик відзначив: «Монументальний твір «Передчуття Голгофи» є світлоносним, живить світлом і чистотою, не робить зла, сповнений відчуттям, спрямованим у майбутнє. В ньому звучать Євангельські сюжети в сучасній авторській інтерпретації. Твір близький за масштабами до полотна Мікеланджело, Рубенса, Брюллова, Івасюка, які з'являлись у переломні етапи життя суспільства».

Мистецтво, освячене добром

В академії відбулась ювілейна виставка творів професора Василя Івановича Гуріна з нагоди 75-річчя від дня народження. В експозиції були представлені твори Маестро і його учнів, які, слідуючи настановам Вчителя, творять власне мистецтво.

Василь Гурін — митець широкого мистецького діапазону із самобутнім образним мисленням, вірністю реалістичній школі живопису — увійшов в історію українського мистецтва такими знаковими творами, як «Матері ждуть» (1974), «А льон цвіте» (1977), «Пам'ять» (1985), «Повернення» (1990), «Мамині вареники» (1991), «Великдень» (1997), «Ранкова молитва» (2011).

У виставковій залі, представляючи ще одну грань творчості В. Гуріна, експонувалися пейзажі митця, сповнені ліризму й задушевності, які так емоційно, відповідно до творчої манери художника, відтворювали неповторну красу нашої землі. На відкритті виставки виступили друзі, колеги Василя Івановича.

Андрій Чебикін, ректор академії. Василь Іванович — чудовий митець, який має чистий розум, світлу голову і високу романтичну душу. На його творах, які зберігаються в багатьох музеях України, вчаться студенти. Професор користується повагою у своїх колег і учнів, багато років був у керівництві Спільки художників, членом журі, виставковів. Має великий запас інтелектуальних і творчих сил.

Володимир Чепелик, голова Національної спілки художників України. Сьогодні свято всієї України. Ми вітаємо Василя Івановича з творчими і педагогічними досягненнями. Наш колега — чудовий художник, вчитель і чудова Людина. Василь Гурін уміє слухати людей і любить їх. 46 років він є незмінним членом Секретаріату спілки, 10 років очолював Київську організацію спілки. Гурін вчить студентів і вони люблять свого професора. Сьогодні ми можемо говорити про династію Гуріних. Творчого довголіття і будьте з нами завжди!

Михайло Чембержі, ректор Київської дитячої академії мистецтв. Василь Іванович Гурін — дідусь академії. Його онука Марічка — співає, грає, малює.

Василь Гурін — глава видатної талановитої родини. Живіть довго й радійте з нами!

Микола Яковлев, професор. Шанований Василь Іванович удостоєний всіх наших нагород. Тож вітаємо з ювілейною виставкою. Живіть добре й довго!

Василь Перевальський, професор. Василь Іванович — людина дуже тонкої натури, філософ. В юні роки вступав до консерваторії, має чудовий голос; талант художника тонкого чуття, колосальної підсвідомості. Його живопис — тонке вібраційне поєднання кольорів. Живіть довго!

Віктор Бистряков, професор. Василь Гурін — прогресивний художник. Завжди порадить колегам і підтримає. Його твори освічені добром. Він почесний кримчак — для нас Василь Іванович перш за все колега, з яким пройдено щасливий шлях у мистецтві.

Володимир Прядка, професор. Знаю Василя Івановича все життя. Люблю його за патріотичні почуття до своєї землі. Часто тепер рибалимо на річці Козинці. Всі ми діти свого народу, тож вітаю Василя Івановича піснею «Ой, місяцю, місяченьку». Хай же учні Василя Гуріна понесуть у світ славу свого вчителя і славу України.

У виступі на відкритті виставки Василь Іванович Гурін зазначив, що цю виставку він присвячує своєму першому вчителю Писанці і студентам. «Господь дасть тобі учнів, зважай на їхню чистоту і дивування світом. Так говорив мені мій вчитель, і так сталося, — сказав Василь Іванович. — Я щасливий, що маю учнів і пишаюся їхніми досягненнями. Наша академія — це потужна школа високої культури відчужень. Нині нам треба жити, як ніколи, виховувати громадян України, відчувати одне одного і любити. Дякую всім, хто прийшов на виставку. Судіть чесно, кажіть чесно! Сучасна картина, яка вона — виникає питання? І ми маємо на нього відповідати. Очевидно, час повинен покласти на неї свій знак. Живемо в непростий час. Могили моїх рідних окуповані. Мрії далекі від реального життя. Молодість і духовна чистота моїх учнів дає мені надію. Всі мої зусилля відтепер будуть спрямовані на виховання людини-творця — не агресора. Дякую всім!»

Мислити формою, яка і є змістом

(Майстерні графічного дизайну НАОМА — 25)

На перший погляд, невеликий ювілей, однак він є досить вагомим і потужним щодо результатів творчо-педагогічної діяльності майстерні на чолі з членом-кореспондентом Національної академії мистецтв України, народним художником України, професором Віталієм Костянтиновичем Шостоєю, сьогодні відомої в Україні і за кордоном.

Відчуваючи потреби суспільства в новітньому якісному проектуванні у сфері візуальних комунікацій, у 1980-х роках Віталій Шостя взяв на себе сміливість і відповідальність започаткувати фундаментальну школу дизайну в українському контексті. Чітко визначений шлях розвитку, унікальні методологічно вивірені розробки, впроваджені новатором-педагогом і художником, стали достойним продовженням діяльності Георгія Нарбута і Василя Кричевського, які формували основи національного дизайну в Українській академії мистецтва.

Нині участь і перемоги у національних конкурсах, спеціальних проектах, замовлених відомими світовими брендами, у спеціалізованих виставках переконливо творять ім'я майстерні, яка готує сучасних дизайнерів як особистостей, здатних активно діяти в системі загальної культури суспільства, творити образ середовища, в якому живе людина, формувати національну культуру з автентичними ознаками духовності.

У майстерні панує дух творчості, новаторська ініціатива, висока вимогливість і водночас взаємна повага студента і педагога, довіра. Навчаючись у майстерні, студенти засвоюють основні творчо-педагогічні постулати, що стають визначальними у їхньому професійному становленні: «Дивлячись, навчись бачити!», «Навчись мислити формою, яка і є змістом!», «Копай колодязь, а не канаву!» Тут народжуються дизайнери — творці й інтелектуали.

До ювілею майстерня графічного дизайну підготувала виставку, якою звітує перед колегами і громадськістю. В експозиції представлені навчальні твори студентів I–V курсів Академії, які займають увесь простір виставкової зали, представляючи багатоманітність завдань методично-експериментального характеру, що стають основою української новітньої дизайнерської школи.

На відкритті виставки перед студентами і педагогами, художниками виступив керівник майстерні графічного дизайну, професор Віталій Шостя. «Майстерня є творчою лабораторією, з діючими методиками підготовки дизайнерів-графіків, що відповідають сучасним світовим вимогам, — наголосив професор. — Загальноосвітня підготовка студентів передбачає вибір та послідовність курсових завдань за системою, що дозволяє студенту пройти від формотворчих азів до складних концептуальних проектів. Визначальна роль відводиться вихованню спостережливості й уважності до світу, глибинного проникнення у суть предмета, граничної точності у графічній формалізації

властивостей об'єкта та явища дослідження і, нарешті, творення образу на ресурсі гармонії — поєднання раціонального мислення і стихії інтуїції, почуттів, належності до етнокультури».

Інструментом дизайнерського проектування слугують такі предмети, як основи композиції, кольорознавство, шрифт, комп'ютерна графіка, фотокомпозиція і ще багато спеціальних знань і навичок, здобутих кожного року. Упродовж навчання належне місце займають загальнофахові дисципліни — рисунок, живопис, естампні техніки, історія мистецтва графічного дизайну та ін.

Насичена студентськими роботами експозиція виглядає навіть візуально агресивною, але це є природа дизайну — досягнення глибини в активному сприйнятті середовища, багатозаровості інтелектуальної праці.

Студенти майстерні графічного дизайну постійно беруть потужну участь у дизайнерських проектах, зокрема: Всеукраїнська виставка «Життя шрифту», Всеукраїнська триєнале «Брама дизайну», Всеукраїнська виставка «Високий замок» у Львові, у конкурсах, де були переможцями: «Пам'яті Голодомору» (3 конкурси), «Українська мова — твого життя основа», «Зірка пакування України» упродовж 10 років, конкурси «Кока-Кола» та ін.

Професор звернув увагу присутніх на кількість видань, представлених в експозиції виставки, які є результатом творчої участі у багатьох проектах, де молоді дизайнери мають змогу перевірити свою професійну підготовку й світогляд у конкретних конкурентних умовах. Зокрема, Віталій Шоста зосередив увагу на дизайнерському проекті «Родовід духу» майстерні графічного дизайну Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури у співпраці з паном Василем Лінде-Кричевським, онуком Василя Кричевського, та Благодійним фондом «Дар» з його керівником Валентиною Подгорною, на основі орнаментів Василя Григоровича Кричевського.

«Глибинна суть народного орнаменту, декоративно-ужиткового мистецтва була для Кричевського джерелом новаторських пошуків, імпульсом до створення блискучих зразків новітнього українського мистецтва, — зауважив професор. — Проектуючи актуальні, цілком життєві об'єкти графічної пластики, В. Кричевський, мабуть, підсвідомо, як це могло бути лише у справжнього митця, наповнював їх тими неповторними українськими генами, що й творило дивовижний синтез виразного авторського стилю з ознаками авангардового часу.

Отримані від Василя Лінде-Кричевського орнаменти як сконденсовані ідеї великого майстра стали для студентів майстерні графічного дизайну завданням проекту, що передбачало відповідь на запитання про сенс і спосіб використання набутих у сучасній творчості не елементарним цитуванням зразків, створених попередніми поколіннями, не декоруванням орнаментами, але природним продовженням, розгортанням їх родових ознак у новому вимірі.

Риси неповторної індивідуальності майстра, його духовна присутність і великий прикладправили для учасників проекту за метод, за спосіб діяти. Створюючи новий продукт, поступово, в результаті все пильнішого дослідження

великої пластики, на перший погляд, дуже простих ескізів, їм вдалося вибудувати власну точку зору. Проект, який народжувався під гаслом «Пізнаючи свій рід — знайди себе!», ніби проклав творчий часовий місток, наповнив духовністю зв'язок з одним із «батьків» того виду діяльності, що тепер звемо графічним дизайном, — Василем Григоровичем Кричевським».

Виступ керівника майстерні графічного дизайну, професора Віталія Шості супроводжувався відеопоказом дизайнерських робіт учасників проекту: Н. Ярошенко, А. Любченко, О. Омелянчук, К. Левської, А. Сочивець, В. Коройд, С. Міхеєнко, Р. Недашківської, О. Нікуліної.

«Відкриття виставки стало своєрідною захоплюючою лекцією професора Віталія Шості, — наголосив у своєму виступі проректор з наукової роботи Академії Остап Ковальчук. — Я вітаю майстерню графічного дизайну, яка виховує патріотизм до своєї професії, до України, з ювілеєм. У майстерні під керівництвом відомого педагога і художника Віталія Шості працюють досвідчені спеціалісти-фахівці, які виборюють перші місця на виставках та конкурсах: професор кафедри В. Крижанівський, старші викладачі — О. Батенко, С. Кошкіна, Д. Стадниченко, Г. Кравецький, О. Тихонюк.

Креативно сприймається й відкриття виставки, коли ми всі сидимо в колі як учасники цього дійства. На виставці планується провести лекції зі студентами та учнями».

Голова Українського клубу пакувальників, керівник Аналітичного центру «Упаковка» В. Кривошей, вітаючи майстерню графічного дизайну з ювілеєм, поінформував присутніх про спільно проведені численні конкурси «Українська зірка упаковки» та «Українська етикетка» і оголосив імена 29 переможців у цих конкурсах. Водночас подякував професорові Шості за змістовні й цікаві матеріали про славетних художників-дизайнерів: Енді Ворхола — українця Андрія Варголю, Георгія Нарбута, Василя Кричевського, які надруковані в журналі «Українська упаковка» в рубриці «Історичні постаті українського дизайну». В. Кривошей запропонував провести на виставці майстер-класи для молодих дизайнерів.

З вітальними словами та високою оцінкою діяльності майстерні графічного дизайну Академії на чолі з професором В. Шостею — подвижником-патріотом у творенні української школи дизайну виступили: заступник голови Спільки дизайнерів України, доцент Юрій Борисов, професор НАОМА Василь Перевальський, випускник майстерні, дизайнер-графік Олександр Мікула.

Ніна Саєнко,
заслужений діяч мистецтв України